

Катя Стефанів,
магістрантка педагогічного факультету,

Тетяна Качак
докторка філологічних наук, професорка,
Карпатський національний
університет імені Василя Стефаника, Україна

ОСВІТНІ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У статті розглянуто можливості використання освітніх онлайн-платформ як ефективного засобу розвитку іншомовної компетентності молодших школярів. Проаналізовано психолого-педагогічні передумови формування іншомовної компетентності та обґрунтовано доцільність застосування цифрових технологій у навчальному процесі початкової школи. Охарактеризовано функціональні можливості сучасних онлайн-платформ та визначено їх вплив на розвиток мовних умінь, мотивації та пізнавальної активності учнів. Встановлено, що використання інтерактивних ресурсів сприяє індивідуалізації навчання, формуванню навчальної автономії та підвищенню ефективності засвоєння іноземної мови.

***Ключові слова:** іншомовна компетентність, молодші школярі, онлайн-платформи, цифрові технології, навчання іноземної мови, інтерактивне навчання, мотивація, початкова школа.*

Вступ

У сучасних умовах цифровізації та глобалізації освіти особливої актуальності набуває проблема розвитку іншомовної компетентності молодших школярів як однієї з ключових компетентностей особистості. Вона забезпечує здатність до ефективної міжкультурної взаємодії, сприяє розширенню світогляду учнів та формує готовність до навчання в багатомовному середовищі. Початковий етап навчання є визначальним у формуванні базових мовних умінь, що зумовлює необхідність пошуку ефективних засобів організації навчального процесу. У цьому контексті особливого значення набуває використання сучасних цифрових технологій.

Проблема формування іншомовної компетентності та використання цифрових засобів навчання досліджувалася у працях вітчизняних і зарубіжних учених. Зокрема, О. М. Шевченко, В. В. Олянич, В. М. Приймак [1], І. Короба

[2], Н. М. Блинова, О. В. Кирилова, М. В. Долженко [3], В. Л. Романюк [4], С. О. Карплюк, О. С. Федорчук [5], Л. Мороз, В. Ковалюк, І. Масло [6] аналізують можливості використання мобільних застосунків і цифрових ресурсів у навчанні іноземних мов. Питання впровадження сучасних освітніх технологій і їх впливу на формування мовних умінь розглядають І. М. Свириденко, О. Є. Кравець [7], І. Костікова, Цзян Хаочже [8], Ю. С. Котелянець, О. О. Нікітіна [9]. Зарубіжні дослідники Z. Chen, W. Chen, J. Jia, H. An [10] обґрунтовують ефективність використання мобільних пристроїв у процесі вивчення іноземних мов. Водночас, незважаючи на значну кількість наукових праць, питання використання освітніх онлайн-платформ саме як засобу розвитку іншомовної компетентності молодших школярів потребує подальшого дослідження. Сучасні онлайн-платформи поєднують інтерактивність, мультимедійність і можливість індивідуалізації навчання, що створює сприятливі умови для активізації пізнавальної діяльності учнів. Їх використання дозволяє зробити навчання більш доступним, цікавим і практично орієнтованим.

Отже, актуальність проблеми та її недостатня розробленість у науковій літературі зумовлюють необхідність дослідження можливостей використання освітніх онлайн-платформ у навчальному процесі початкової школи.

Мета статті – обґрунтувати можливості використання освітніх онлайн-платформ як засобу розвитку іншомовної компетентності молодших школярів.

Результати дослідження

Розвиток іншомовної компетентності молодших школярів у сучасних умовах тісно пов'язаний із використанням цифрових технологій, зокрема освітніх онлайн-платформ. Вони виступають не лише допоміжним засобом навчання, а й повноцінним інструментом організації освітнього процесу. Завдяки своїм функціональним можливостям онлайн-платформи дозволяють поєднувати навчання, практику та контроль знань. Це забезпечує більш цілісний підхід до формування мовних умінь.

Сучасні освітні онлайн-платформи мають низку характеристик, які роблять їх ефективними у роботі з молодшими школярами. Як підкреслюють О. М. Шевченко, В. В. Олянич та В. М. Приймак, інтерактивність цифрових ресурсів забезпечує активну участь учнів у навчальному процесі та підвищує його результативність [1]. Водночас І. Короба розглядає мультимедійність і візуалізацію як важливі чинники, що сприяють кращому сприйняттю та засвоєнню іншомовного матеріалу [2]. Крім того, такі платформи забезпечують швидкий зворотний зв'язок, що дозволяє учням оперативно оцінювати свої результати та коригувати навчальну діяльність.

Особливістю молодших школярів є потреба в емоційно насиченій та динамічній діяльності. Саме тому використання онлайн-платформ, які включають ігрові елементи, є особливо доцільним. Н. М. Блинова, О. В. Кирилова та М. В. Долженко обґрунтовують, що застосування інтерактивних ігрових технологій у навчанні іноземної мови сприяє підвищенню зацікавленості учнів та ефективності засвоєння матеріалу [3]. Гейміфікація навчання дозволяє перетворити процес засвоєння матеріалу на цікаву діяльність, що відповідає віковим потребам дітей. У результаті підвищується мотивація учнів і зростає їхня активність у навчальному процесі.

Однією з найпоширеніших платформ у навчанні іноземної мови є Duolingo, яка базується на принципах ігрового навчання. Її структура передбачає виконання коротких завдань, що дозволяє враховувати вікові особливості учнів. Система рівнів і нагород стимулює регулярність занять. У результаті учні поступово засвоюють лексичний і граматичний матеріал. Не менш ефективною є платформа British Council LearnEnglish Kids, яка орієнтована на дітей молодшого віку. Вона пропонує широкий спектр навчальних матеріалів, зокрема відео, пісні та інтерактивні ігри. Використання автентичного мовного матеріалу сприяє формуванню природного мовного сприйняття. Це особливо важливо на початковому етапі навчання.

Платформа Lingokids також демонструє високий потенціал у розвитку іншомовної компетентності. Вона забезпечує навчання через гру, що відповідає віковим особливостям молодших школярів. Завдання спрямовані на розвиток словникового запасу, вимови та розуміння мовлення. Крім того, адаптивність платформи дозволяє враховувати індивідуальний рівень учнів.

Особливе місце серед онлайн-ресурсів займає Quizlet, який ефективно використовується для засвоєння лексики. Його функціонал дозволяє створювати навчальні картки, тести та ігрові завдання. Це забезпечує різноманітність форм роботи та сприяє кращому запам'ятовуванню матеріалу. Важливою є також можливість самостійної роботи учнів [4, с. 315].

Узагальнюючи можливості онлайн-платформ, можна виділити їх основні переваги: індивідуалізація навчання відповідно до рівня учня; підвищення мотивації через ігрові елементи; інтерактивність і залучення до активної діяльності; доступність навчальних матеріалів у будь-який час; можливість самостійного навчання та самоконтролю. Зазначені переваги роблять онлайн-платформи ефективним інструментом навчання іноземної мови. Вони дозволяють адаптувати освітній процес до потреб сучасних учнів [5, с. 1182].

Водночас ефективність використання онлайн-платформ залежить від методично грамотного їх впровадження. Вчитель має чітко визначати мету використання того чи іншого ресурсу. Важливо інтегрувати онлайн-платформи у структуру уроку, а не використовувати їх епізодично. Лише за таких умов вони сприятимуть розвитку іншомовної компетентності.

У процесі дослідження було встановлено, що використання онлайн-платформ позитивно впливає на розвиток різних компонентів іншомовної компетентності. Зокрема, покращується рівень засвоєння лексики, формуються навички аудіювання та розвивається мовленнєва активність учнів. Це свідчить про їх ефективність як засобу навчання [6; 7]. Онлайн-платформи сприяють розвитку самостійності учнів, що є важливим аспектом сучасної освіти. Учні навчаються планувати свою діяльність і контролювати

результати. Це формує навички самонавчання. У результаті підвищується ефективність освітнього процесу [8, с. 82].

Разом із тим, у процесі використання онлайн-платформ можуть виникати певні труднощі. До них належать технічні проблеми, недостатній рівень цифрової компетентності учнів і вчителів. Також важливо враховувати ризик перевантаження дітей цифровими ресурсами. Це потребує збалансованого підходу до їх використання.

Серед основних умов ефективного використання онлайн-платформ можна виокремити такі: методично обґрунтований вибір платформ; відповідність ресурсів віковим особливостям учнів; поєднання онлайн- і традиційних методів навчання; забезпечення педагогічного супроводу; систематичність використання. Дотримання цих умов забезпечує максимальну ефективність навчального процесу [9; 10].

Таким чином, результати дослідження підтверджують доцільність використання освітніх онлайн-платформ у процесі розвитку іншомовної компетентності молодших школярів. Вони створюють сприятливі умови для активного навчання, підвищення мотивації та формування мовних умінь. Це відповідає сучасним вимогам освіти.

Висновки

У результаті проведеного дослідження встановлено, що освітні онлайн-платформи є ефективним засобом розвитку іншомовної компетентності молодших школярів. Вони забезпечують інтерактивність, наочність та доступність навчального матеріалу, що відповідає віковим особливостям учнів початкової школи. Використання цифрових ресурсів сприяє активізації пізнавальної діяльності, формуванню стійкої мотивації до вивчення іноземної мови та розвитку мовленнєвих умінь. З'ясовано, що застосування онлайн-платформ, таких як Duolingo, LearnEnglish Kids, Lingokids та Quizlet, дозволяє реалізувати діяльнісний і практико-орієнтований підходи до навчання. Вони сприяють комплексному розвитку основних компонентів іншомовної

компетентності, зокрема лексичних, граматичних і мовленнєвих навичок. Водночас ефективність їх використання залежить від методично обґрунтованого впровадження, поєднання з традиційними формами навчання та врахування індивідуальних особливостей учнів.

Отже, використання освітніх онлайн-платформ у навчанні іноземної мови є перспективним напрямом модернізації освітнього процесу в початковій школі. Вони створюють умови для індивідуалізації навчання, розвитку самостійності учнів і підвищення якості освітніх результатів. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку ефективних методик інтеграції онлайн-платформ у навчальний процес та оцінювання їх впливу на рівень сформованості іншомовної компетентності.

Список використаних джерел

1. Шевченко О. М., Олянич В. В., Приймак В. М. Ефективність використання мобільних додатків для підтримки онлайн-навчання. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025 (14). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14754858>
2. Коробова І. Мобільні технології як невід’ємна складова вивчення іноземної мови. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 73, том 2. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/73-2-48>
3. Блинова Н.М., Кирилова О.В., Долженко М.В. Дидактичний потенціал мобільних застосунків для вивчення англійської мови як іноземної. *Alfred Nobel University Journal of Pedagogy and Psychology*. 2023. № 1 (25). <https://doi.org/10.32342/2522-4115-2023-1-25-20>
4. Романюк В. Л. Аналіз використання онлайн-ресурсів, мобільних додатків та інших технологій у навчальному процесі. *Перспективи та інновації науки*. 2024. Т. 1, № 35. С. 305–316.
5. Карплюк С. О., Федорчук О. С. Аналіз впливу інтернету на освіту: роль онлайн-курсів, віддаленого навчання та мобільних додатків у сучасній освітній системі. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. Т. 6, № 34. С. 1173–1185.
6. Мороз Л., Ковалюк В., Масло І. Використання мобільних додатків у процесі вивчення англійської мови. *Інноватика у вихованні*. 2023. Вип. 17. С. 224–230.
7. Свириденко І. М., Кравець О. Є. Використання SMART-технологій на уроках іноземної мови при формуванні мовної компетентності учнів основної школи. *Імідж сучасного педагога*. 2023. №1(208). С. 51–57.
8. Костікова І., Цзян Хаочже. Музично-пісенні засоби формування англійської компетентності молодших школярів: можливості цифрових технологій. *Електронне наукове фахове видання «Відкрите освітнє Е-середовище сучасного університету»*. 2023. № 15. С. 73–84.
9. Котелянець Ю.С., Нікітіна О.О. Формування іншомовної компетентності молодших школярів засобами ТРВЗ-педагогіки. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2021. № 200. С. 21–25.
10. Chen Z., Chen W., Jia J., An H. The Effects of using mobile devices on language learning: A Meta-analysis. *Educational Technology Research and Development*. 2020. 68, 1769–1789.